

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Elżbieta Szopińska – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

**doktor nauk biologicznych, dendrolog, architekt krajobrazu,
inspektor nadzoru terenów zieleni uprawnienia nr 158/2004 NOT SITO Warszawa**

Piotr Reda – Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu

**doktor nauk biologicznych, dendrolog, architekt krajobrazu,
specjalista w zakresie ochrony środowiska w procesie inwestycyjnym**

Wrocław, 10 października 2015 r.

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Wprowadzenie

ZIELEŃ W MIEŚCIE

FORMA PRZESTRZENNA

Zieleń wysoka
Zieleń niska

Obiekty powierzchniowe
Obiekty liniowe
Obiekty punktowe

FUNKCJA

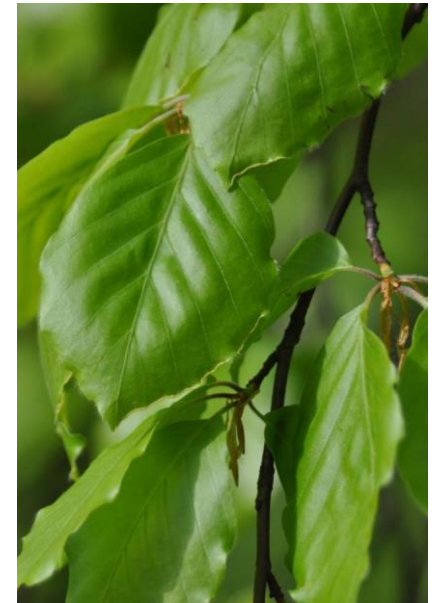

Funkcja rekreacyjna
Funkcja przyrodnicza
Funkcja ekologiczna
Funkcja klimatyczna
Funkcja estetyczna

WARTOŚĆ

Wartość przyrodnicza
Wartość krajobrazowa
Wartość historyczna (kulturowa)
Wartość kompozycyjna

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Wzmacniamy oazy zieleni i likwidujemy pustynie !

1

Zachowujmy i rewaloryzujmy obiekty zieleni historycznej

Obiekty liniowe	– aleje drzew
Obiekty powierzchniowe	– parki osiedlowe
	– parki miejskie
	– skwery
	– zieleńce
	– itd.

Dlaczego ?

- (+) Unikatowa wartość historyczna, estetyczna i kompozycyjna
- (+) Charakterystyczny element kompozycji urbanistycznej np. Biskupin, Borek ...
- (+) Element identyfikujący miasto Wrocław
- (+) Wysoka wartość społeczna

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Wzmacniamy oazy zieleni i likwidujemy pustynie !

2

Wykorzystujemy obiekty zieleni istniejącej - obecnie nieużytkowane

Obiekty liniowe

- dawne trasy spacerowe
- zieleń wysoka wzdłuż cieków
- zieleń wysoka wzdłuż torów kolejowych

Obiekty powierzchniowe

- dawne parki / ogrody przy dworach
- dawne ogrody przy folwarkach
- dawne ogrody przy willach
- dawne tereny sportowe
- dawne kąpieliska
- dawne cmentarze

Dlaczego warto ?

- (+) Wysoka wartość przyrodnicza
- (+) Wysoka wartość krajobrazowa
- (+) Najkorzystniejszy wpływ na klimat lokalny
- (+) Niskie koszty przystosowania do nowej funkcji
- (+) Niskie koszty utrzymania i pielęgnacji

Dawne kąpielisko na Oławie

**Dawny teren rekreacji
– Czarna Woda**

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Wzmacniamy oazy zieleni i likwidujemy pustynie !

3

Zakładajmy nowe obiekty zieleni

Obiekty liniowe	– trasy spacerowe
Obiekty powierzchniowe	– parki osiedlowe
	– parki miejskie
	– skwery
	– zieleńce

Gdzie ?

w osiedlach pozbawionych „zielonych” przestrzeni publicznych
np. Wojszyce, Ołtaszyn, Żerniki , Zgorzelisko

Uwaga !

- (-) Wysokie koszty założenia
- (-) Wysokie koszty utrzymania i pielęgnacji

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Wzmacniamy oazy zieleni i likwidujemy pustynie !

4

Zakładajmy nowe obiekty zieleni w miejscu zamieszkania

Obiekty powierzchniowe – zielen osiedli mieszkaniowych
– zieleńce

Dlaczego ?

- (+) Krótki czas dojścia do miejsca wypoczynku po pracy
- (+) Największa liczba bezpośrednich użytkowników - dzieci, młodzież, dorośli i osoby starsze
- (+) Zdrowe środowisko sprzyjające regeneracji

W jaki sposób ?

Tworzenie norm / standardów kształtowania zieleni osiedli mieszkaniowych, powierzchni biologicznie czynnej

Programy współpracy Miasto ↔ Inwestor

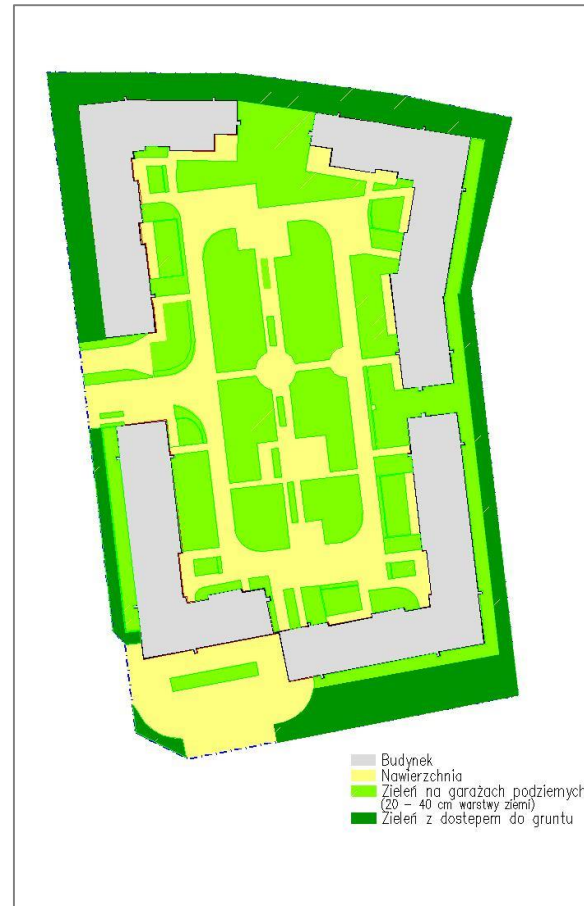
Programy edukacyjne

(w tym, w zakresie ekologicznych form zagospodarowania i utrzymania)

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Wzmacniamy oazy zieleni i likwidujemy pustynie !

4

25 %

Likwidujmy pustynie

1KW7 0227

Strefa ruchu

Likwidujmy pustynie

Likwidujemy pustynie

Fot. Daniel Skarżyński

Paryż

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Wzmacniamy oazy zieleni i likwidujemy pustynie !

5

Zakładajmy nowe obiekty zieleni w miejscu pracy

Obiekty powierzchniowe – zieleni towarzysząca

Dlaczego ?

- (+) Ważny element kompozycji przestrzennej / urbanistycznej
- (+) Strefa buforowa pomiędzy obszarami o różnych funkcjach
- (+) Strefa ograniczająca uciążliwości
- (+) Komfort miejsca pracy

W jaki sposób ?

Tworzenie norm / standardów kształtowania zieleni towarzyszącej

Programy współpracy Miasto ↔ Inwestor

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Gdzie się spotkać w mieście spotkań ?

Tereny pokryte przez zieleń – użytkowane i dostępne

TERENY LEŚNE

→→ lasy miejskie

TERENY REKREACYJNE I WYPOCZYNKOWE

→→ parki miejskie

→→ parki dawne dworskie

→→ parki leśne

→→ parki sportowe

→→ zieleńce

→→ skwery

→→ bulwary

→→ promenady

→→ kompleksy sportowe, kąpieliska

→→ ogrody botaniczne

→→ ogrody zoologiczne

→→ tereny zieleni osiedlowej

→→ ogrody działkowe

→→ place (z zielenią)

Wrocław, 10 października 2015 r.

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Tereny zieleni o charakterze naturalnym

Jak możemy wykorzystać ?

Tylko po wyznaczonych trasach – ograniczenie zniszczeń

Trasy spacerowe

Trasy rowerowe

Punkty widokowe

Punkty obserwacyjne

Ścieżki krajobrazowe

Uwaga !

Przyroda jest nieuporządkowana

Kiedy (nie)możemy wykorzystywać ?

W czasie niekorzystnych warunków atmosferycznych

Mokra – dawny park

Czy możemy nakazać sadzenie drzew o określonym gatunku ?

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Podsumowanie

Zasadnicza struktura przestrzenna zieleni miasta (objęta ochroną) powinna stanowić spójny system (układ) połączonych ze sobą pasm i pierścieni zieleni wysokiej

➔ **w zakresie tworzenia pasm (tzw. klinów) należy wykorzystać obiekty liniowe**

- zielenią towarzyszącą ciekom (rzekom, strugom, potokom i kanałom)
- zielenią towarzyszącą trasom komunikacyjnym (pasom drogowym, liniom kolejowym i tramwajowym)

➔ **w zakresie tworzenia pierścieni należy wykorzystać obiekty powierzchniowe:**

- zielenią parków, skwerów, zieleńców i ogródków działkowych !

Wrocławskie Forum Zieleni i Środowiska

Podsumowanie

Struktura przestrzenna systemu zieleni Wrocławia powinna uwzględniać również tereny (przestrzenie) otwarte, jako obszary pełniące istotne funkcje krajobrazowe, ekologiczne i klimatyczne

Maślice okolice ul. Koziej

Fot. Elżbieta Szopińska

Zgorzelisko – tereny nad Widawą

*„Planowanie zieleni w mieście
polega na umiejętnym kształtowaniu krajobrazu kulturowego.
Jest ono wyrazem kultury tak projektanta, jak i społeczeństwa.”
Czarnecki 1961*